धर्म्मेण निधनं श्रेयो न जयः पापकर्म्मणा । नाधर्म्मश्चरितो राजन् सद्यः फलति गौरिव ।
मूलानि च प्रशाखाश्च दहन् समधिगच्छति । पापेन कर्म्मणा वित्तं लब्ध्वा पापः प्रहृष्यति ।
स वर्द्धमानः स्तेयेन पापः पापे प्रसज्जति । न धर्म्मोऽस्तीति मन्वानः शुचीनवहसन्निव ।
अश्रद्दधानश्च भवेद्विनाशमुपगच्छति । सम्बद्धो वारुणैः पाशैरमर्त्य इव मन्यते ।
महादृतिरिवाध्मातः सुकृतेनैव वर्त्तते । ततः समूलो ह्रियते नदीकूलादिव द्रुमः । १५५५
अथैनमभिनन्दन्ति भिन्नं कुम्भमिवाश्मनि । तस्माद्धर्म्मेण विजयं कोषं लिप्सेत भूमिपः ।
इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्व्वणि राजधर्म्मानुशासनपर्व्वणि विजिगीषमाणवृत्ते पञ्चनवतोऽध्यायः ॥ ९५ ॥
॥ भीष्म उवाच ॥ नाधर्म्मेण महीं जेतुं लिप्सेत जगतीपतिः । अधर्म्मविजयं लब्ध्वा कोऽनुमन्येत भूमिपः ।
अधर्म्मयुक्तो विजयो ह्यध्रुवोऽस्वर्ग्य एव च । सादयत्येष राजानं महीञ्च भरतर्षभ ।
विशीर्णकवचञ्चैव तवास्मीति च वादिनं । कृताञ्जलिं न्यस्तशस्त्रं गृहीत्वा न विहिंसयेत् ।
बलेन विजितो यश्च नतं युध्येत भूमिपः । संवत्सरं विप्रणयेत्तस्माज्जातः पुनर्भवेत् । १५६०
नार्व्वाक् संवत्सरात् कन्या प्रष्टव्या विक्रमाहृता । एवमेव धनं सर्व्वं यच्चान्यत् सहसा हृतं ।
न तु बध्यधनं तिष्ठेत् पिबेयुर्ब्राह्मणाः पयः । युञ्जीरन्नप्यनडुहः क्षन्तव्यं वा तदा भवेत् ।
राज्ञा राजैव योद्धव्यस्तथा धर्म्मो विधीयते । नान्यो राजानमभ्यस्येद्राजन्यः कथञ्चन ।
अनीकयोः संहतयोर्यदीयाद्ब्राह्मणोऽन्तरा । शान्तिमिच्छन्नुभयतो न योद्धव्यं तदा भवेत् ।
मर्य्यादां शाश्वतीं भिन्द्याद्ब्राह्मणं योऽभिलङ्घयेत् । अथ चेल्लङ्घयेदेव मर्य्यादां क्षत्रियब्रुवः । १५६५
असङ्ख्येयस्तदूर्द्ध्वं स्यादनादेयश्च संसदि । यस्तु धर्म्मविलोपेन मर्य्यादाभेदनेन च ।
तां वृत्तिं नानुवर्त्तेत विजिगीषुर्म्महीपतिः । धर्म्मलब्धाद्धि विजयाल्लाभः कोऽभ्यधिको भवेत् ।
सहसाऽनार्य्यभूतानि क्षिप्रमेव प्रसादयेत् । सान्त्वेन भोगदानेन स राज्ञां परमो नयः ।
भुज्यमाना ह्ययोगेन स्वराष्ट्रादभितापिताः । अमित्रास्तमुपासीरन् व्यसनौघप्रतीक्षिणः ।
अमित्रोपग्रहं चास्य ते कुर्य्युः क्षिप्रमापदि । सन्तुष्टाः सर्व्वतो राजन् राजव्यसनकाङ्क्षिणः । १५७०
नामित्रो विनिकर्त्तव्यो नातिच्छेद्यः कथञ्चन । जीवितं ह्यप्यतिच्छिन्नः सन्त्यजेच्च कदाचन ।
अल्पेनापि च संयुक्तस्तुष्यत्येव नराधिपः । शुद्धं जीवितमेवापि तादृशो बहु मन्यते ।
यस्य स्फीता जनपदः सम्पन्नः प्रियराजकः । सन्तुष्टभृत्यसचिवो दृढमूलः स पार्थिवः ।
ऋत्विक्पुरोहिताचार्य्या ये चान्ये श्रुतसत्तमाः । पूजार्हाः पूजिता यस्य स वै लोकविदुच्यते ।
एतेनैव च वृत्तेन महीं प्राप सुरोत्तमः । अनेन चेन्द्रविषयं विजिगीषन्ति पार्थिवाः । १५७५
भूमिवर्ज्जं धनं राजा जित्वा राजन्महाहवे । अपि चान्नौषधीः शश्वदाजहार प्रतर्द्दनः ।
अग्निहोत्राग्निशेषञ्च हविर्भोजनमेव च । आजहार दिवोदासस्ततो विप्रकृतोऽभवत् ।
सराजकाणि राष्ट्राणि नाभागो दक्षिणां ददौ । अन्यत्र श्रोत्रियस्वाच्च तापसार्थाच्च भारत ।
उच्चावचानि वित्तानि धर्म्मज्ञानां युधिष्ठिर । आसन्नाञ्चां पुराणानां सर्व्वं तन्मम रोचते ।